

[Kai Moltke.]

lig store til, at man ikke kunstigt behøver at forøge dem.

Handelsministeren (Knud Thomsen): Jeg vil gerne takke for, hvad de forskellige ordførere har kunnet fremføre ved denne førstebehandling. Jeg skal henlede opmærksomheden på, at mælkeudvalget blev nedsat i februar 1965, og nu skriver vi februar 1969. Mælkeudvalget fik i september 1966 yderligere den opgave — ud over at redegøre for detaileddet, som det var blevet bedt om i februar måned 1965 — at give en udredning af engros-mælkehandelens forhold.

Det har altså taget 4 år at komme igenem behandlingen af detaileddets problemer, og når man læser betænkningen, kan man jo tydeligt se, at der har været ikke så få forskellige meninger om denne sag. Man har fra visse sider gerne villet fastholde et monopol, fra andre sider er man gået imod bevarelsen af mono-polet, og om end med forskellig melodi mærker jeg de samme bekymringer gå igen hos en del af ordførerne, vel nok mest hos hr. Børge Schmidt.

Adskillige af ordførerne har været inde på det gode, det var at få ordningen af 1940 gennemført. Det er jeg enig i, for det var, så vidt jeg ved, en ret konfus tilstand, der herskede. Men der er jo forskel på 1940 og 1969; en række problemer fra dengang er bortfaldet, og tiden har ført andre problemer med sig. Også dette har en række af ordførerne været inde på. Man har haft en meget stor udflytning. I disse udflytningsdistrikter er der en ringe forsyningsmulighed med mælk; der er ikke rigtig noget, der hedder nærhedsbutikker dér. Man var i 1940 langt mere indstillet på at få varer bragt ud; det er noget, der er gået meget stærkt tilbage, bl. a. jo fordi det er delvis umuligt at skaffe arbejdskraft til denne udbringning, til dels fordi de forbrugere, der ønsker udbringning som regel ikke er villige til at betale det, det reelt koster at få varerne bragt ud. Man har fået betydelig bedre holdbarhed for mælk og fløde — ligeledes et forhold, man ikke kendte dengang — og man har fået engangsemballage. Samtidig har købevanerne ændret sig i betydelig grad, sådan at — som flere også har været inde på — fødemidler nu stort set af en meget stor gruppe forbrugere ønskes indkøbt på

nogenlunde samme sted. Jeg tror derfor, at det er helt rigtigt, som udvalget har peget på — ellers var jeg jo heller ikke kommet med lovforslaget — at tage hensyn til den udvikling, der er sket siden den tid.

Adskillige af ordførerne har ligeledes været inde på, at man burde gå videre; jeg kan kun sige, at jeg må nu lade mælkeudvalget arbejde med engrossektoren og dennes problemer, og jeg personlig mener, at det også vil være nødvendigt med en liberalisering inden for dette område, men det må vi se på til sin tid.

Hr. Stæhr Johansen har med stort skarp-sind set, at jeg har rettet ordet „ulemper“ for den bestående detailmælkehandel til „væsentlige ulemper“. Det har jeg gjort, fordi der, når man har ansvaret for at administrere en lov, nødvendigvis må være tale om væsentlige ulemper for de bestående detailmejerier i overgangstiden og ikke kun om ulemper.

Ligeledes har hr. Stæhr Johansen sammen med andre ordførere, bl. a. hr. Jens Chr. Christensen, været inde på spørgsmålet om, at man efter overgangstiden ophæver kommunernes ret eller pligt til at fastsætte detailprisen. Mit væsentlige synspunkt er dér, at mælk efter overgangstiden skal være en fri vare, kun omgivet af de nødvendige sundhedsmæssige hensyn, og at det ikke vil kunne forliges meget vel med en fri vare og dennes indpasning i den ændrede struktur, såfremt der ikke også er fuldstændig fri priskonkurrence med dennes goder og dens enkelte vildskud — hvis man kan kalde lokkevarer et vildskud.

Med hensyn til muligheden for at falde tilbage til forholdene før 1940 er der næppe nogen mulighed for dette med hensyn til detailhandelen; jeg har skildret årsagerne hertil. Med hensyn til ved en senere mulig liberalisering af engros-mælkehandelen at falde tilbage til forholdene før 1940 — som jo var grundlag for, at man måtte skride ind dengang — kan jeg sige, at jeg tror ikke på det. Jeg tror, at bedriftskoncentrationen inden for denne sektor som overalt vil være så betydelig, og at man alene herigennem får den fornødne slagkraft.

Når man imidlertid har kritiseret, hvis jeg må vende tilbage til dette punkt, at jeg har ønsket den frie konkurrence og ikke kommunernes ret til at fastsætte detail-